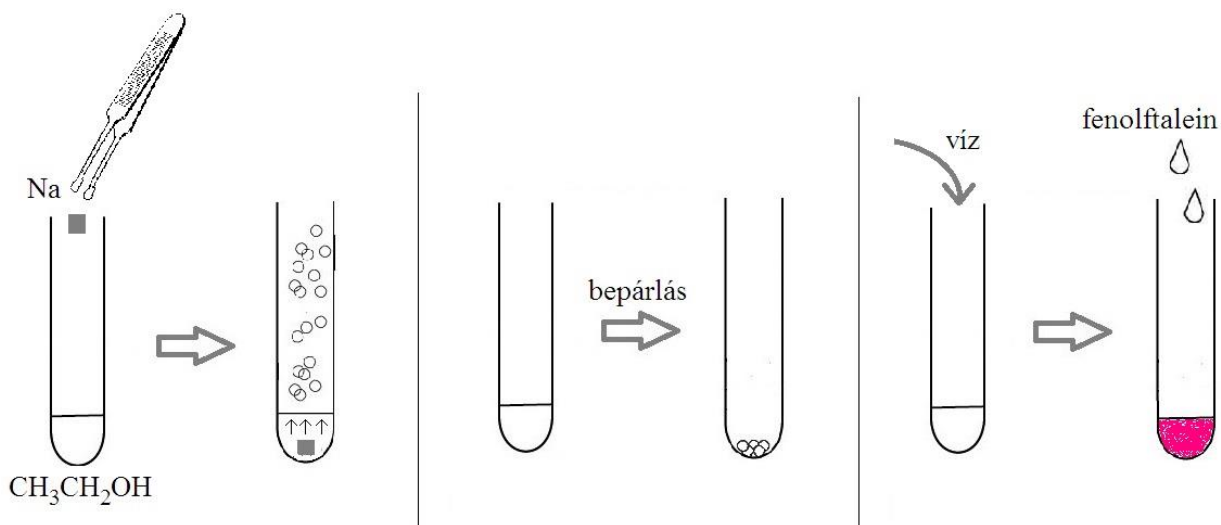

62.

– nem elvégzendő (a nátrium túlzottan reaktív, veszélyes) –

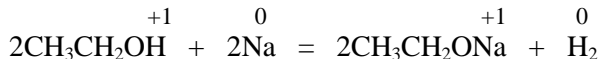
Eljárás, tapasztalatok:

1. A Na-ot csipesszel kivesszük a petróleum alól, szűrőpapírral leitatjuk róla a petróleumot, késsel levágjuk a kergét (össze nem függő oxidréteget)
2. Ezután etil-alkoholba dobjuk → lesüllyed, pezsgés, színtelen, szagtalan gáz képződik
3. Ezután bepároljuk az oldatot, minek eredményeképp szilárd, szagtalan, fehér anyag marad vissza
4. Ezt vízben feloldva színtelen oldat jön létre, amelybe fenolftaleint csepegtetve lila színt látunk

Magyarázat:

2. Mivel a nátrium sűrűsége nagyobb, mint az etanolé, ezért lesüllyed a kémcső aljára.

Az etil-alkohol igen gyenge sav, az erős redukálószerrel szemben viselkedik így → a hidroxilcsoportról leszakad a H^+ → ezt a Na redukálja, H_2 -gáz képződik. A reakció savi lépéssel induló redoxireakció, mint a Na és a víz reakciója, de annál kevésbé heves, mivel az etanol még a víznél is gyengébb sav.

3. A nátrium-etoxid (etilát / etanolát) fehér, kristályos ionvegyület. Vizes és etanosos oldata is színtelen.
4. Mivel a nátrium-etoxid formálisan (származtatás szempontjából) egy gyenge sav és egy erős bázis sója,* ezért vizes oldatában lúgosan hidrolizál:

Fogalmak:

sav-bázis reakció: H^+ (azaz p^+)-átmenettel járó reakció

redoxireakció: oxidációs szám-változással járó kémiai reakció

bepárlás: olyan folyamat, amely során – kihasználva az oldószer és a (szilárd) oldott anyag forráspont-különbségét – forralással eltávolítjuk az előbbi, hogy megkapjuk az utóbbit

oldat: az oldószer és az oldott anyag homogén keveréke (a diszpergált részecskék mérete $< 1\text{nm}$)

kémhatás: oldatok jellemzője, elárulja, hogy az oxónium- vagy a hidroxidionok koncentrációja nagyobb-e.

Savas kémhatás: $c(\text{H}_3\text{O}^+) > c(\text{OH}^-)$, *semleges:* $c(\text{H}_3\text{O}^+) = c(\text{OH}^-)$, *lúgos:* $c(\text{H}_3\text{O}^+) < c(\text{OH}^-)$

hidrolízis: vízzel való reakció.

Esetünkben egy só gyenge savból származó anionja lép a vízzel egyensúlyi sav-bázis reakcióba

indikátor: olyan anyag, amely színével jelzi az oldat kémhatását

* Az etanol és a nátrium-hidroxid nem lép reakcióba, a Na-etoxid csak a fenti módon állítható elő.